

NTOG Kunst Salon

Grip, houvast, controle, kracht, lichamelijkheid, troost, schoonheid. Woorden die me te binnen schieten bij het zien van de sprekende foto van Floor van Liemt gemaakt door fotografe Loet Koreman. Wat een krachtig beeld.

Als Floor op 20 jarige leeftijd te horen krijgt dat ze uitgezaaide longkanker heeft belandt ze in een onbekende, onnatuurlijke en onzekere situatie. Een jonge vrouw, met haar hele leven voor zich is ineens terminaal ziek. Terwijl ze probeert met gezonde leeftijdsgenoten mee te komen, zorgen zware behandelingen die goed dan weer slecht aanslaan ervoor dat vechtlust afgewisseld wordt met kalme acceptatie. Bloeien bij tegenslag is een heel bijzondere eigenschap en Floor blinkt hierin uit. Schrijven is haar creatieve outlet, het biedt haar troost en geeft haar kracht. Ze schrijft over haar ziekteproces een column in de NRC en een boek: 'De witte raaf'. Ze richt F|Fort Foundation op

met als doel meer steun, meer troost en meer herkenning voor jonge mensen met kanker. Dat er een kunstproject moest komen was voor Floor een gegeven. Dat kunst verbindt, dat creativiteit mensen in hun kracht zet en dat in creativiteit verlossing schuilt, is daarbij de kern.

"De Gemene Deler' is een kunstboek waarin jongvolwassenen met kanker het onzegbare verbeelden. Elf jongvolwassenen delen met elkaar wat ze gemeen hebben, delen wat die gemene delende cellen met ze doen en delen met ons via het boek wat het is om op jonge leeftijd kanker te hebben. Bij deze foto genaamd 'Childpose' schrijft Floor:

"Jong leven tegen mijn huid, mezelf leren kennen als moeder. Daar dacht ik soms aan maar het was nog lichtjaren weg. Tot ik aan de chemo moest. Toen werd die vriendelijke droom ineens een snijdend, dierlijk verlangen. Laat dit geluk me niet afgenomen worden. De kou die ik voel bij de gedachte alleen al."

Treffend hoe ze hier deelt dat zwangerschap en moederschap zo'n primair verlangen kan zijn. Dat de kunsten zeer waardevol kunnen zijn bij de zorg voor mensen met terminale kanker is evident. Beeldende kunst, dans, muziek, schrijven, theater, elke kunstvorm kan van betekenis zijn. Naast het verminderen van klachten (minder moe, minder pijn, minder angst, minder verdriet) zijn er ook duidelijk effecten aangetoond van kunst gerelateerde activiteiten op existentieel vlak. Kunst kan helpen bij betekenisgeving, acceptatie en bij het herkaderen van de ziekte en het zijn. Kunst kan helpen bij moed, kracht en afscheid nemen. Emotionele expressie in de vorm van een kunstactiviteit kan verlossend werken. Kunst en geneeskunde kunnen zo ontzettend mooi samen komen!

Dat wist Floor ook, en zij is dan ook een grote inspiratie. Het was Floors grootste wens dat 'De Gemene Deler' op zoveel mogelijk plaatsen in de zorg terecht komt en elke jongvolwassen patiënt kan een gratis boek aanvragen bij de stichting. Het indrukwekkende erfgoed van Floor, getuigt niet alleen van de bijzondere persoonlijkheid die zij was maar is ook een prachtig voorbeeld van hoe kunst van betekenis kan zijn bij terminale ziekte. Dit werk verdient een plek op elke afdeling waar (jonge) mensen worstelen met ziekte, doodgaan en de onvoorstelbare impact ervan.

Daphne Voormolen, arts foetale geneeskunde WKZ
Stichting Kunst Salon

